

Sağlık Bakanlığı Ek Ödeme Yönetmeliğine Dair Genel Raporumuz:

Çalışırken ve Emeklilikte İnsanca Yaşamaya Yetecek Ücret İstiyoruz!

“Sağlık Bakanlığı Ek ödeme Yönetmeliği” 12.08.2022 tarih ve 31921 sayı ile Resmi Gazete’de yayımlandı. Bu yönetmeliğe dair ön raporumuzu aynı gün <https://ses.org.tr/2022/08/doner-sermaye-ek-odeme-tesvik-hic-degil-yoksulluk-siniri-uzerinde-emeklilige-yansiyen-temel-ucret-istiyoruz/> başlığı ile yayınlamıştık.

Yönetmelik, işkolu emekçilerinin örgütlerinin görüşleri alınmadan birkaç bürokratin inisiyatifi ile hazırlanmıştır. Ancak sağlık emekçilerinin mücadelesi bakanlığı adım atmaya zorlamıştır.

Bir kez daha belirtmek isteriz ki yoksulluk sınırının üzerinden belirlenecek temel ücret ve bu ücretin üzerinde yapılan işin niteliğine göre ücretlendirme yapılarak tüm ücretlerin emekliliğe yansiyacak biçimde hayata geçmesini savunmaya devam edeceğiz. Bu yönetmelikle çalışırken elde edilen ücretler emekli olunca tamamen ortadan kalkmakta ve oldukça komik emekli aylığına mahkûm edilmek istenmektedir. Bu tarz ücretlendirme politikaları ile hekimler 72 yaşına kadar, hekim dışı sağlık emekçileri de 65 yaşına kadar çalışmaya zorlanacaklardır.

Mevcut Yayınlanan Yönetmeliğe Dair Hukuk Büromuz Tarafından Hazırlanan Rapor aşağıdaki gibidir.

Yönetmelik ilgili mevzuat gereği Sağlık Bakanlığı personelini kapsamaktadır. Bakanlık merkez teşkilatı kapsamında yer almamıştır. Anlaşılan bu konuda ayrı bir düzenleme yapılacaktır.

Üniversite hastaneleri 2547 sayılı kanunun 58. Maddesi kapsamında olduğundan buralarda çalışanlar ile ilgili YÖK bir çerçeve yönetmelik çıkaracak ve ilgili üniversite yönetim kurulları da bu çerçeve yönetmeliğe göre kendi kararlarını alacaklardır. Ancak bu konuda bir zaman tahminimiz yoktur. Yürütülecek mücadele ile bu süreç hızlandırılabilir.

Adli Tıp Kurumu kendi mevzuatına göre düzenleme yapacaktır. Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü de ayrı düzenleme yapacaktır. Aile hekimliğinin özel kanun ve yönetmeliği vardır. Buralarda çalışan emekçilerin de bir an önce ücretlerinde iyileştirme yapılması için mücadelemiz devam edecektir.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı başta olmak üzere diğer kamu kurumlarında çalışan sağlık emekçileri için de bütünlüklü düzenlemelerin yapılması için mücadele etmeye devam edeceğiz.

Bu yönetmelikle “**performans**” kavramı yerine “**teşvik**” kavramı getirilmiştir. Böylece yıllardır eleştirdiğimiz ve “**sağlıkta performansla dayalı ücret olmaz**” görüşümüz doğrulanmıştır. Ancak bu görüşümüz doğrulanmasına rağmen buna uygun bir düzenleme yapılmak yerine kelimeler ile oynanarak “**teşvik**” adı altında performansı gizleyen ve sorunu çözmekten uzak bir yaklaşım sergilenmiştir.

Bu yönetmelik ile sağlık personelinin ek ödemesi üç başlık altında toplanmıştır:

Bunlardan ilki 375 Sayılı KHK’nin ek 9. Maddesi emsal alınarak 209 sayılı kanunun 5. Maddesine göre sabit ödenen ek ödeme, **ikincisi** bu yönetmelikle ilk defa getirilen taban katsayıya göre ödenecek olan taban ek ödeme, **üçüncüsü** ise bu yönetmelik ile getirilen teşvik adı altında esasında fazla çalışma ve fazla girişimsel işlemlere dayalı teşvik ek ödemesidir. Sabit ek ödemeden gelir vergisi alınmamaktadır. Ancak taban ve teşvik ek ödemesinden gelir vergisi alınmaktadır. **Her üç ek ödeme de hiçbir şekilde emekliliğe yansımamaktadır.** Emekliliğe yansımak yerine sadece hekimler için ilave emekli aylığı düzenlemesi getirilmiş ve hekim dışı personel kapsamında yer almamıştır.

Ek ödeme yönetmeliği ile sağlık çalışanları arasındaki gelir uçurumu daha da açılmıştır. Her ne kadar bu yönetmelikle taban ödeme altında hekim dışı personele cüzi bir ödeme getirilmişse de bunun yeterli olmadığını taban ödeme katsayılarının hekim dışı personel bakımından daha yüksek olması gerektiğini vurgulamak isteriz. **Bir önceki ek ödeme yönetmeliğine karşı hekim ve hekim dışı personel arasındaki katsayı uçurumu nedeniyle açmış olduğumuz dava maalesef kabul edilmemiştir. Bu nedenle bu konuda fiili ve meşru mücadelemiz devam edecektir.**

Covid-19 pandemisi bir kez daha göstermiştir ki koruyucu sağlık hizmetleri oldukça önemlidir. Bu bakımdan koruyucu sağlık hizmetlerinde çalışanlar ile tedavi edici sağlık hizmetlerinde çalışanlar arasında ek ödeme adaletsizliği yapılmamalıdır. Örneğin bir halk sağlığı uzmanı ile bir genel cerrah arasında ek ödeme adaletli olmalıdır. Örneğin toplum sağlığı merkezinde koruyucu hizmetlerde çalışan bir hemşire ile hastanede ameliyatlara giren hemşire arasında ek ödeme adaletli olmalıdır.

Yönetmelikte artırımlı ek ödeme katsayısı uygulanacak tablo yapılmış ancak bunun uygulamada ne şekilde yansıtacağı ortaya çıkmadığından bu konuda ilk etapta söylenecek şey şudur: Özellikle birimlerin “örneğin yoğun bakım ve ameliyathane hizmetleri” basamaklandırılarak buralarda çalışacaklara farklı artırım katsayısı uygulanması adaletsizliklere neden olabilecektir.

Bazı konularda dava açılıp açılmayacağına karar vermek içinse uygulamanın ne şekilde olacağını ve uygulama yönergesi çıkar ise bu yönerge incelenip karar verilecektir.

Yönetmelikte yaptığımız inceleme ilk etapta dava açılacak hususlar şu şekildedir:

Yönetmeliğin 5. Maddesinin 1. Fıkrasının a bendi eksik düzenlenmiştir. Çalışılmış sayılan gün içerisinde senelik izin, şua izni ve sendikal izin alınmadığından eksik düzenleme yapılmıştır. **Dinlenme hakkı anayasal bir haktır. Senelik izin dinlenme hakkının gereğidir. Şua izni sağlık hakkının gereğidir. Sendikal izin örgütlenme hakkının gereğidir. Bu nedenle bu maddeye dava açılacaktır.**

Yönetmeliğin 5. Maddesinin 1. Fıkrasının ç bendinde sağlık tesisleri arasında görevlendirilen personelin geçici görev yaptığı yerden ek ödeme alacağı belirtilmiştir. Son TİS metnine göre en yüksek ek ödeme hangi sağlık tesisinde verilecek ise oradan alması gerektiği belirtilmiştir. TİS’e uygun düzenleme olmadığı için bu madde dava edilecektir.

Yönetmeliğin 6. Maddesinin 3. Fıkrasının a bendinin 2 numaralı alt bendinin son cümlesi dava edilecektir. Disiplin cezası alanlardan taban ödeme ek ödemesinin kesilecek olması bir fiile iki ceza olmaz kuralına aykırı olduğundan dava edilecektir.

Yönetmeliğin 13. Maddesinde geçen, süre gelen gelir vergisi matrahı dikkate alınarak gelir vergisi kesintisi yapılacağına dair düzenleme dava edilecektir. Bu düzenleme nedeni ile uzman hekimler başta olmak üzere hekimler yüzde 35’lik vergi dilimine diğer sağlık personeli de yüzde 27’lik vergi dilimine erken geçmekte ve bize göre fazla vergi vermektedirler. Bu konu etraflıca değerlendirilmiş ve gelir adaletsizliği yarattığında ayrıca da emekliliğe yansımadığından dolayı örnek mahiyetinde dava edilecektir.

Yönetmeliğin 14. Maddesinin 3. Fıkrasının a bendinde çalışılan gün içerisinde senelik izin, şua izni ve sendikal izin alınmadığından eksik düzenleme ile dava edilecektir.

Diğer hususlar ile ilgili olarak uygulama yönergesi çıktığında ya da uygulamada ortaya çıkan sorunlar incelenecek ve ona göre karar verilecektir.

Sağlık tüm belirleyicileri ile bir bütündür. Bu bütünün içinde yer alan koruyucu, tedavi edici ve rehabilite edici hizmetlerin hepsi sağlık hizmetlerinin önemli parçalarıdır. Hizmetler ve bu hizmetleri yürüten sağlık emekçileri arasında kıyaslama, derecelendirme yapmak, ciddi bir sağlık tehdididir.

SES olarak döner sermaye ve ek ödemeye dayalı ödeme sistemi yerine tek kalemde, emekliliğe yansiyacak, insanca yaşamamıza yetecek, yoksulluk sınırı ve OECD ortalamaları düzeyinde bir ücret istemekteyiz. cret rejiminin gelir getirip getirmemeye, performansa, teşvike, katsayılara bağlanması, meslek gruplarının kendileri arasında ve diğer meslekler arasında gelir farkı yaratılması sağlık sisteminin sorunlarını çözmek yerine daha ciddi sorunlara yol açmaktadır ki son zamanda yapılan düzenlemeler kısa sürede sahada yarattığı sorunlar nedeniyle yeniden revize edilmektedir. Oysa biz sağlık emekçilerinin revizyona değil sağlığın finansman, organizasyon ve yönetim açısından koruyucu sağlık hizmetlerine odaklanarak yeniden inşa edilmesine ihtiyacımız olduğunu düşünmekteyiz. Sağlık emekçilerinin de diğer devlet memurları gibi uluslararası sözleşmelerden, insan hak ve hürriyetlerinden, çalışma haklarından, anayasal haklarından kaynaklı olarak gelir getirme koşuluna bağlanmadan gelirleri artırılmalıdır.

SES olarak çalışırken ve emeklilikte insanca yaşamaya yetecek ücret mücadelemizden hiçbir koşulda vazgeçmiyoruz. Bu konudaki temel taleplerimizi hayata geçirinceye kadar hukuk mücadelesi ve sendikal mücadeleyi sağlık emek ve meslek örgütleriyle birlikte ayırışmadan, dayanışmayla sürdürmeye devam edeceğiz.

Kamuoyuna, sağlık ve sosyal hizmet emekçilerine saygıyla duyururuz. 16.08.2022

MERKEZ YÖNETİM KURULU